

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1939-1940.	N° 113	ZITTINGSSJAAR 1939-1940.	
N° 19 (S. E. 1939) : PROPOSITION DE LOI.	6 Février 1940	6 Februari 1940	WETSVOORSTEL : N° 19 (B. Z. 1939)

PROPOSITION DE LOI

supprimant la réglementation officielle
de la prostitution.

AMENDEMENTS
PRÉSENTÉS PAR LE GOUVERNEMENT.

Remplacer la proposition de loi par le texte ci-après :

Article premier.

L'article 96 de la loi communale du 30 mars 1836, modifié par l'article 19 de la loi du 30 décembre 1887, est abrogé. Les règlements édictés en vertu des dits articles cessent d'être applicables.

Des règlements complémentaires de la présente loi peuvent, toutefois, être arrêtés par les Conseils communaux, s'ils ont pour objet d'assurer la moralité ou la tranquillité publiques. Les infractions qu'ils prévoient sont punies de peines de police.

Art. 2.

I. — L'article 380bis du Code pénal est remplacé par les dispositions suivantes :

« Sera puni d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de 100 francs à 5,000 francs :

» 1° Quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné ou détourné, en vue de la débauche ou de la prostitution, même de leur consentement, une personne majeure, ou, hors les cas prévus par les deux articles précédents, une personne mineure.

» La tentative sera punie d'un emprisonnement de trois mois à trois ans et d'une amende de 26 francs à 3,000 francs;

» 2° Quiconque aura tenu une maison de débauche ou de prostitution;

» 3° Le souteneur.

Le souteneur est celui qui vit, en tout ou en partie, aux dépens d'une personne dont il exploite la prostitution.

En le condamnant, le juge pourra le mettre à la

WETSVOORSTEL

strekende tot de afschaffing van de officieele
reglementeering der prostitutie.

AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE REGEERING.

Het wetsvoorstel wordt door den volgenden tekst
vervangen :

Eerste artikel.

Artikel 96 van de gemeentewet van 30 Maart 1836, gewijzigd bij artikel 19 van de wet van 30 December 1887, is opgeheven. De verordeningen krachtens voren genoemde artikelen uitgevaardigd, zijn niet langer van toepassing.

Door de Gemeenteraden kunnen evenwel verordeningen tot aanvulling van deze wet worden getroffen, indien zij ten doel hebben de openbare zedelijkheid en de openbare rust te verzekeren. De door die verordeningen voorziene misdrijven worden met politiestaffen gestraft.

Art. 2.

I. — Artikel 380bis van het Strafwetboek wordt door de volgende bepalingen vervangen :

« Met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van 100 frank tot 5,000 frank wordt gestraft :

» 1° Hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, een meerderjarige of buiten de bij de twee vorige artikelen voorziene gevallen, een minderjarige, zelfs met hun toestemming tot het zich overgeven aan ontucht of prostitutie heeft verronseld, verleid of vervreemd.

» De poging wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot drie jaar en met geldboete van 26 frank tot 3,000 frank;

» 2° Hij die een huis van ontucht of prostitutie heeft gehouden;

» 3° De souteneur.

Souteneur is hij die geheel of ten deele, leeft op kosten van een persoon wier prostitutie hij exploiteert.

Wanneer de rechter den souteneur veroordeelt,

disposition du Gouvernement, pour être, à l'expiration de sa peine, interné dans un établissement spécial pendant deux ans au moins et sept ans au plus;

» 4° Quiconque aura habituellement exploité, de quelque autre façon, la débauche ou la prostitution d'autrui. »

II. — L'article 380 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Quiconque aura attenté aux mœurs en excitant, favorisant ou facilitant, pour satisfaire les passions d'autrui, la débauche, la corruption ou la prostitution d'un mineur de l'un ou de l'autre sexe, dont il ignorait l'état de minorité par sa négligence, sera puni d'un emprisonnement de six mois à cinq ans et d'une amende de 50 à 5,000 francs. »

III. — L'article 380ter du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Quiconque aura retenu contre son gré, même pour cause de dettes contractées, une personne, même majeure, dans une maison de débauche ou de prostitution, ou aura contraint une personne majeure à se livrer à la débauche ou à la prostitution, sera puni d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de 100 francs à 5,000 francs. »

Art. 3.

La disposition suivante est introduite dans le chapitre VI du titre VII, livre II du Code pénal.

« Art. 380quater. — Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de 26 francs à 500 francs quiconque, dans un lieu public, aura par paroles, gestes ou signes provoqué une personne à la débauche. La peine sera élevée au double si le délit a été commis envers un mineur.

» Sera puni d'un emprisonnement de un mois à un an et d'une amende de 100 francs à 1,000 francs, qui-conque aura, par un moyen quelconque de publicité, même en dissimulant la nature de son offre ou de sa demande sous des artifices de langage, fait connaître qu'il se livre à la prostitution, qu'il facilite la prostitution d'autrui ou qu'il désire entrer en relations avec une personne se livrant à la débauche. »

Art. 4.

1. Les mots « par le présent chapitre » sont remplacés par « par les articles 379, 380, 380bis, 380ter, 381 du présent chapitre » dans l'article 382 du Code pénal.

kan hij hem ter beschikking van de Regeering stellen om, nadat hij zijn straf heeft uitgedaan, gedurende ten minste twee jaar en ten hoogste zeven jaar in een bijzonder gesticht te worden geïnterneerd;

» 4° Hij die, op eenigerlei wijze, eens anders ontucht of prostitutie gewoonlijk geëxploiteerd heeft. »

II. — Artikel 380 van het Strafwetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Hij die een aanslag tegen de zeden heeft gepleegd, door tot ontucht, bederf of prostitutie van een minderjarige van de eene of de andere kunne, wiens staat van minderjarigheid hij ten gevolge van zijn nalatigheid niet kende, aan te hitsen, ze te bevorderen of te begunstigen ten einde eens anders driften te voldoen, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van 50 frank tot 5,000 frank. »

III. — Artikel 380ter van het Strafwetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Hij die een zelfs meerderjarige persoon, tegen haar wil in, zelfs op grond van aangegane schulden, in een huis van ontucht of prostitutie ophoudt, of een meerderjarige persoon dwingt zich aan ontucht of prostitutie over te geven, wordt gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van 100 frank tot 5,000 frank. »

Art. 3.

De volgende bepaling wordt in hoofdstuk VI van titel VII, boek II van het Strafwetboek ingevoegd :

« Art. 380quater. — Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 frank tot 500 frank wordt gestraft hij die, in een openbare plaats, door woorden, gebaren of teekens, een persoon tot ontucht aanzet. De straf wordt verdubbeld als het misdrijf gepleegd werd tegen een minderjarig persoon.

» Met gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met geldboete van 100 frank tot 1,000 frank wordt gestraft hij die, door welkdanig publiciteitsmiddel, zelfs indien de aard van zijn aanbod of zijn vraag onder bedekte bewoeringen verscholen is, kenbaar zal gemaakt hebben dat hij zich aan prostitutie overgeeft, dat hij de prostitutie van anderen vergemakkelijkt of dat hij wenscht in betrekking te komen met een persoon die zich aan prostitutie overgeeft. »

Art. 4.

1. In artikel 382 van het Strafwetboek worden de woorden « bij dit hoofdstuk » vervangen door de woorden « bij de artikelen 379, 380, 380bis, 380ter, 381 van dit hoofdstuk ».

2. La disposition suivante est ajoutée à l'article 332 du même Code, dont elle formera l'alinéa 3 : « Les tribunaux pourront interdire aux condamnés, pour un terme de un an à trois ans à partir de l'expiration de leur peine, d'exploiter, soit par eux-mêmes, soit par un gérant ou une gérante, un débit de boissons, un bureau de placement, un débit de tabac ou d'articles pour fumeurs, un café concert, bal public, établissement de massage, cabinet de manucure, ou d'y être employé à quelque titre que ce soit. Toute infraction à cette interdiction sera punie d'un emprisonnement de un mois à trois mois et d'une amende de 100 francs à 1,000 francs. »

Art. 5.

L'article premier, n° 18 de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions, est modifié comme suit :

« 18. Pour attenter aux mœurs, en excitant, facilitant ou favorisant, pour satisfaire les passions d'autrui, la débauche, la corruption ou la prostitution d'un mineur de l'un ou de l'autre sexe; embauchage, entraînement ou détournement d'une personne de l'un ou de l'autre sexe, en vue de la débauche ou de la prostitution, pour satisfaire les passions d'autrui; rétention contre son gré, d'une personne, dans une maison de débauche ou de prostitution; contrainte sur une personne pour la débauche ou la prostitution; tenue d'une maison de débauche ou de prostitution; acte de souteneur ou exploitation habituelle de la prostitution ou de la débauche d'autrui. »

Art. 6.

Sont abrogés les paragraphes 2 et 3 de l'article 8 de la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité.

Les mots « et les souteneurs de filles publiques » sont supprimés dans l'article 13 de la même loi.

Le Ministre de la Justice,

P.-E. JANSON.

NOTE EXPLICATIVE.

Les amendements ci-dessus sont presque entièrement conformes à l'avoir émis par le Comité permanent du Conseil de législation au sujet de la proposition de loi.

Ils se justifient comme suit :

Article premier.

L'article premier tel que le propose le Gouvernement, abroge, comme le fait la proposition de loi,

2. De volgende bepaling wordt, als derde alinea, aan artikel 382 van hetzelfde Wetboek toegevoegd : « De rechtbanken kunnen tegen de veroordeelden het verbod uitspreken, voor een tijd van één jaar tot drie jaar, te rekenen van het verstrijken van hun straf, hetzij persoonlijk, hetzij door bemiddeling van een zaakbeheerder of -beheerster, een drankgelegenheid, een verhuurkantoor, een winkel van tabak of rookartikelen, een café-concert, een openbare dansinrichting, een massage-inrichting, een minueuwinrichting te exploiteeren, of er, hoe het ook zij, werkzaam te zijn. Elke schending van dit verbod wordt gestraft met gevangenisstraf van één maand tot drie maanden en met geldboete van 100 frank tot 1,000 frank. »

Art. 5.

Artikel 1, n° 18, van de uitleveringswet van 15 Maart 1874 wordt gewijzigd als volgt :

« 18. Voor aanslag tegen de zeden, door tot ontucht, bederf of prostitutie van een minderjarige van de eene of de andere kunne aan te hitsen, ze te bevorderen of te begunstigen, ten einde eens anders driften te voldoen; voor het verronselen, verleiden of vervreemden van een persoon van de eene of de andere kunnen, met het oog op de ontucht of de prostitutie om eens ander driften te voldoen; voor het ophouden, tegen zijn wil in, van een persoon in een huis van ontucht of prostitutie; voor dwang, uitgeoefend op een persoon met het oog op ontucht of prostitutie; voor het houden van een huis van ontucht of prostitutie; voor een daad van souteneur of gewone exploitatie van eens anders prostitutie of ontucht. »

Art. 6.

De paragrafen 2 en 3 van artikel 8 der wet van 27 November 1891, tot betrekking van de landloperij en de bedelarij, zijn opgeheven.

De woorden « en de bijloopers van ontuchtige vrouwen » in artikelen 13 van dezelfde wet vallen weg.

De Minister van Justitie,

P.-E. JANSON.

TOELICHTING.

Bovenstaande amendementen komen nagenoeg gansch overeen met het advies dat het vast Comité van den Raad voor welgeving heeft uitgebracht omtrent het wetsvoorstel.

Die amendementen worden als volgt toegelicht :

Eerste artikel.

Bij artikel 1, zoals het door de Regeering wordt voorgesteld, wordt, gelijk ook in het wetsvoorstel

l'article 96 de la loi communale. Mais il maintient au Conseil communal le droit de prendre des mesures de nature à assurer la moralité et la tranquillité publiques.

Cet amendement qui a été approuvé par le Département compétent, à savoir le Département de l'Intérieur et de l'Hygiène, permet aux Conseils communaux de concourir à l'exécution de la loi projetée par des règlements complémentaires ayant pour objet la moralité et la tranquillité publiques. Ils permettraient, par exemple, d'interdire l'exercice de la prostitution en des endroits déterminés, à proximité de certains établissements.

Ces règlements ne pourront avoir pour objet la santé publique. Ils ne pourraient donc, par exemple, soumettre les prostituées à un contrôle sanitaire obligatoire.

Art. 2.

Le 1e du I de l'article 2 des amendements apporte au texte de la proposition de loi, qui est relatif à la « traite en vue de la débauche » (1e du I de l'article 2 de la proposition), des modifications suggérées par le Comité permanent du Conseil de législation : elles consistent, en premier lieu, à ajouter aux mots « en vue de la débauche », les mots « ou de la prostitution » (¹); en second lieu, à spécifier expressément que le consentement de la victime n'est pas élisif du délit; en troisième lieu, à étendre l'application de l'article au cas où la victime est mineure.

* *

Le 2e du I de l'article 2 des amendements ci-dessus correspond au 2e de l'article 2 de la proposition de loi, relatif à la « tenue d'une maison de débauche ».

Ici, aussi, les amendements ajoutent les mots « ou de prostitution ».

(¹) La « prostitution » ne s'entend, d'après certains, que du vice salarié. D'après d'autres, elle existerait même si une femme ne devait être livrée qu'à un seul amant dont elle deviendrait la maîtresse, même sans qu'elle touchât le prix de ses faveurs (GARÇON, sous l'art. 334, du Code pénal français, n° 178). — Quant au mot « débauche » qui figure dans l'article 380bis actuel du Code pénal belge et dans l'article 334 du Code pénal français, il vise non seulement la prostitution, mais tout acte de lubricité ou d'immoralité (GARRAUD, t. V, p. 546, et GARÇON, sous l'art. 334 du Code pénal français, n° 183).

voorzien is, artikel 96 van de gemeentewet opgeheven. Maar krachtens bedoeld artikel 1 behoudt de Gemeenteraad het recht om maatregelen tot het handhaven van de openbare zedelijkheid en de openbare rust te nemen.

Dit amendement, dat door het bevoegde Departement, namelijk het Departement van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid is goedgekeurd geworden, stelt de Gemeenteraden in de mogelijkheid bij te dragen in de tenaamstelling van de in het vooruitzicht gestelde wet, door aanvullende reglementen die er toe moeten strekken de openbare zedelijkheid en de openbare rust te handhaven. Zij zouden, bijvoorbeeld, de bevoegdheid toekennen de prostitutie te verbieden in bepaalde plaatsen, in de nabijheid van sommige inrichtingen.

Die reglementen zullen niet de volksgezondheid tot oogmerk kunnen hebben. Zij zouden dus, bij voorbeeld, niet mogen voorschrijven dat de prostituees zich aan een geceskundige controle hebben te onderwerpen.

Art. 2.

Het 1e van I van artikel 2 der amendementen brengt aan den tekst van het wetsvoorstel die betrekking heeft op den handel in vrouwen met het oog op ontucht (1e van I van artikel 2 van het voorstel) de wijzigingen aan die voorgesteld werden door het vast Comité van den Raad voor wetgeving; die wijzigingen bestaan hierin : ten eerste de woorden « of van prostitutie » (¹) toe te voegen aan de woorden « tot het plegen van ontucht »; ten tweede uitdrukkelijk te bedingen dat de toestemming van het slachtoffer het bestaan van het misdrijf niet uitsluit; ten derde, de toepassing van het artikel uit te breiden tot het geval dat het slachtoffer minderjarig zou zijn.

* *

Het 2^e van I van artikel 2 van de bovenstaande amendementen komt overeen met het 2^e van artikel 2 van het wetsvoorstel, betreffende het « houden van een huis van ontucht ».

Ook hier hebben de amendementen de woorden « of van prostitutie » toegevoegd.

(¹) Door « prostitutie » wordt, volgens sommigen, slechts bedoeld : de betaalde ontucht. Volgens anderen zou prostitutie aanwezig zijn, zelfs indien een vrouw slechts aan een enkele man moest overgeleverd worden, wiens maîtresse zij zou worden, ook zonder dat zij daarvoor eenige vergelding ontvangt (GARÇON, onder art. 334 van het Fransch Strafwetboek, nr 178). — Wat het woord « ontucht » betreft, dat voorkomt in het thans van kracht zijnde artikel 380bis van het Belgisch Strafwetboek, alsmede in artikel 334 van het Fransch Strafwetboek, het slaat niet alleen op de prostitutie, maar ook op elke daad van wellust of van onzedelijkheid (GARRAUD, boekdeel V, bl. 546, en GARÇON, onder art. 334 van het Fransch Strafwetboek, nr 183).

Mais ils écartent la disposition de la proposition de loi qui autorise le procureur du Roi à faire fermer provisoirement la maison de débauche et à en expulser les habitants. A l'avis du Comité permanent du Conseil de législation, il n'y a pas lieu d'attribuer aux parquets pareil pouvoir qui ne ressortit pas à la police répressive. L'autorité judiciaire tiendra d'ailleurs du droit commun des pouvoirs efficaces en cas de délit de tenue d'une maison de débauche. Elle pourra ordonner toutes mesures utiles pour l'instruction du délit, notamment celle consistant à faire fermer la maison; et le parquet, de son côté, a le devoir général d'empêcher la continuation d'un délit. Si, après une poursuite pour tenue de maison de débauche, le délit se continuait, il y aurait là un nouveau délit donnant lieu à l'exercice des mêmes droits par l'autorité judiciaire.

**

Le 3e du I de l'article 2 des amendements correspond au 3e de l'article 2 de la proposition de loi et est relatif à l'acte de « souteneur ».

Le texte des amendements, qui est celui suggéré par le Comité permanent du Conseil de législation, donne du souteneur, une définition qui diffère de celle donnée par la proposition de loi.

Si on analyse la définition donnée par cette dernière, on voit qu'elle prévoit trois faits dont chacun constituerait le délit de souteneur :

1e Aider, assister ou faciliter habituellement la prostitution d'une personne;

2e Aider, assister ou faciliter par intérêt (même non habituellement) la prostitution d'une personne;

3e Exploiter la prostitution d'une personne, en tirant de cette prostitution tout ou partie de sa subsistance.

Or, certains de ces faits ne paraissent pas être le propre du souteneur. Chacun de ces faits est notamment commis par le tenancier d'une maison de débauche, qui est visé spécialement par la proposition de loi. Il importe cependant d'avoir une définition caractérisant nettement le souteneur, la proposition de loi n'édictant la mise à la disposition du Gouvernement que contre lui.

D'autre part, il est douleux que certains des faits tels que le texte qui vient d'être analysé les détermine et sans autre circonstance, méritent d'être érigés en délit.

Maar zij nemen de bepaling van het wetsvoorstel niet over waarbij de procureur des Konings er toe wordt gemachtigd het huis van ontucht voorloopig te doen sluiten en de bewoners uit te drijven. Naar het oordeel van het vast Comité van de Raad voor wetgeving zijn er geen gronden om aan de parketten een dergelijke macht, die niet aan de strafrechtelijke politie toebehoort, te verleenen. Op grond van het gemeen recht bezit de rechterlijke overheid trouwens een doeltreffende macht om in te grijpen wanneer het misdrijf van het houden van een huis van ontucht wordt gepleegd. Zij kan alle voor het onderzoek naar het misdrijf dienenden maatregelen gelasten, onder meer het huis doen sluiten; en het parket, aan zijn kant, heeft tot algemeen plicht de voortzetting van een misdrijf te beletten. Indien, na een vervolging ter zake van het houden van een huis van ontucht, de exploitatie er van zou worden voortgezet, zou zulks een nieuw misdrijf uitmaken, dat aanleiding zou geven tot de uitoefening van dezelfde rechten door de rechterlijke overheid.

**

Het 3e van I van artikel 2 van de amendementen komt overeen met het 3e van artikel 2 van het wetsvoorstel en heeft betrekking op de daad van « souteneur ».

De tekst van de amendementen, die de tekst is die door het vast Comité van den Raad voor wetgeving is voorgesteld geworden, geeft van het begrip « souteneur » een andere bepaling dan die welke in het wetsvoorstel wordt gegeven.

Zoo men de in het wetsvoorstel gegeven bepaling ontleedt, bemerkt men dat zij drie feiten voorziet waarvan ieder het misdrijf van den souteneur zou uitmaken :

1^e Iemands prostitutie gewoonlijk in de hand werken; helpen, of vergemakkelijken;

2^e Iemands prostitutie uit winstbejag (zelfs niet gewoonlijk) in de hand werken, helpen of vergemakkelijken;

3^e Iemands prostitutie uitbuiten, derwijze dat hij daardoor geheel of ten deele in zijn onderhoud voorzien heeft.

Welnu sommige van die daden schijnen niet aan den souteneur eigen te zijn. Elk van die daden wordt onder meer begaan door den houder van een huis van ontucht, die gansch in het bijzonder door het wetsvoorstel is bedoeld. Toch is het van belang een definitie te voorzien die nauwkeurig den souteneur kenschetst, aangezien het wetsvoorstel enkel te zijn moet opzichte de stelling ter beschikking van de Regeering voorziet.

Het is aan den anderen kant te betwijfelen dat sommige van de feiten, zoals zij door den zooeven toegelichten tekst zijn omschreven en zonder dat enige andere omstandigheid vorhanden is, verdienend als wanbedrijf te worden aangezien.

Tel est le cas pour le fait 1e : « aider, assister ou faciliter habituellement la prostitution d'une personne » :

Pour l'interprétation de l'article 379 du Code pénal, punissant celui qui excite, favorise ou facilite la débauche d'un mineur, on admet que celui qui fournit le logement à un mineur se livrant chez lui à la débauche, « facilite » cette débauche et tombe sous l'application de l'article 379.

Le mot « faciliter » devant s'entendre dans le même sens pour l'interprétation du 3e de l'article 380bis nouveau proposé, il en résulterait que l'hôtelier qui recevait habituellement une majeure se livrant chez lui à la prostitution, commetttrait le délit nouveau.

Or, il semble difficile d'ériger en délit, le seul fait du logeur louant à des prostituées majeures comme à tout venant, alors même qu'il aurait des raisons de croire ou de présumer qu'elles se livrent chez lui à la prostitution.

On peut émettre les mêmes considérations au sujet du fait 2e : « aider, assister ou faciliter par intérêt la prostitution ».

Quant au fait 3e : « exploiter la prostitution d'une personne, en tirant de cette prostitution tout ou partie de sa subsistance », il ne caractérise pas le souteneur vis-à-vis du tenancier de maison de débauche.

En conséquence, conformément à l'avis du Comité permanent du Conseil de législation, les amendements ci-dessus substituent à la définition du « souteneur » donnée par la proposition de loi, la définition suivante : « Le souteneur est celui qui vit, en tout ou en partie, aux dépens d'une personne dont il exploite la prostitution ». Ce trait met en relief l'industrie du souteneur par rapport aux autres proxénètes en général, et spécialement par rapport aux tenanciers de maisons de débauche ou de prostitution, car ceux-ci, à vrai dire, ne vivent pas à la charge du personnel qu'ils exploitent, mais tirent leurs bénéfices de leur entreprise même. Il est indispensable que le texte fasse apparaître nettement la distinction entre le tenancier de maison de débauche d'une part, et le souteneur d'autre part, car c'est contre ce dernier seulement que la proposition de loi édicte, outre la peine, la sanction de la mise à la disposition du Gouvernement.

Dit is onder meer het geval voor het onder 1e vermelde feit : « gewoonlijk iemands prostitutie in de hand te werken, helpen of vergemakkelijken » :

Voor de interpretatie van artikel 379 van het Strafwetboek dat dengene straf die tot ontucht van een minderjarige aanhitst, ze bevordert of begunstigt neemt men gewoonlijk aan dat hij die een onderkomien verschaft aan een minderjarige die zich bij hem thuis aan ontucht overlevert, die ontucht « bevordert » en dat hij onder de toepassing van artikel 379 valt.

Daar het woord « bevorderen » (of « vergemakkelijken » zoals het voorstel zegt) in dienzelfden zin moet worden verstaan met het oog op de interpretatie van het 3^e van het voorgestelde nieuw artikel 380bis, zoo zou er uit volgen dat de hotelhouder die een minderjarige die zich bij hem thuis aan prostitutie overlevert, gewoonlijk onder zijn dak ontvangt, het nieuwe misdrijf zou begaan.

Welnu het lijkt moeilijk als een misdrijf strafbaar te stellen het enkele feit dat een logementhouder aan meerderjarige prostituees evenals aan den eerste den beste kamers verhuurt, zelfs wanneer hij redenen zou hebben om te gelooven of te vermoeden dat zij zich bij hem aan prostitutie overgeven.

Dezelfde overweging geldt voor het onder 2^e bedoelde feit, namelijk « uit winstbejag de prostitutie in de hand te werken, te helpen of te vergemakkelijken. »

Wat het onder 3^e vermelde feit betreft, namelijk « de prostitutie van een persoon derwijze uit te buiten dat men daardoor geheel of ten deele in zijn onderhoud voorziet », dit feit kenschetsl niet den souteneur ten opzichte van den houder van een huis van ontucht.

Bovenstaande amendementen vervangen dan ook, overeenkomstig het advies van het vast Comité van den Raad voor wetgeving, de definitie die in het wetsvoorstel van den « souteneur » wordt gegeven, door de volgende bepaling : « Souteneur is hij die geheel of ten deele, leeft op kosten van een persoon wier prostitutie hij exploiteert ». Deze omstandigheid doet uitschijnen waarin het bedrijf van den souteneur eigenlijk bestaat ten opzichte van de andere koppelaars in het algemeen en inzonderheid ten opzichte van de houders van huizen van ontucht of van prostitutie, want laatsbedoelden teren niet, feitelijk, op de kosten van het personeel dat zij exploiteeren, maar vinden hun bestaan in hun bedrijf zelf. Het is volstrekt noodig dat de tekst duidelijk het verschil doet uitkomen tusschen den houder van een huis van ontucht aan den eenen kant, en den souteneur aan den anderen kant, want alleen tegen laatsbedoelden persoon heeft het wetsvoorstel, benevens de straf, een andere sanctie, namelijk de stelling ter beschikking van de Regeering, voorzien.

Le 4e du I de l'article 2 des amendements ci-dessus est également conforme à l'avis du Comité permanent du Conseil de législation. Il ajoute aux dispositions qui punissent la tenue d'une maison de débauche et l'acte de souteneur, une disposition atteignant celui qui aura *habituellement* exploité, *de quelque autre façon*, la débauche ou la prostitution d'autrui. S'il est vrai de dire avec les développements de la proposition de loi (p. 4 des dits développements) que celle-ci n'atteint pas tout proxénétisme à l'égard des majeurs, il paraît néanmoins hors de doute qu'elle entend réprimer toute exploitation habituelle de la débauche d'autrui ou de la prostitution d'autrui.

**

Le II de l'article 2 des amendements ci-dessus est nouveau : il se borne à augmenter la peine prévue par l'article 380 du Code pénal. Cette augmentation de peine est rendue nécessaire par l'article 380bis nouveau proposé par l'article 2.

**

Le III de l'article 2 des amendements du Gouvernement a pour objet, conformément au dernier alinéa de l'article 2 de la proposition de loi, de supprimer à l'article 380ter actuel du Code pénal, les mots « par les mêmes moyens ».

En outre, il complète cet article 380ter en y ajoutant aux mots « de débauche », les mots « ou de prostitution ».

Art. 3.

L'article 3 des amendements propose un 380quater qui reprend, sauf une légère modification à expliquer plus loin, les deux derniers alinéas de l'article 3 de la proposition de loi, alinéas qui, d'après celle-ci, devaient former un 380quinquies.

Mais les amendements ci-dessus rejettent tout le 380quater suggéré par l'article 3 de la proposition de loi.

Ce rejet est justifié comme suit :

Les développements de la proposition de loi (p. 8) représentent les dispositions de son 380quater comme des mesures destinées à empêcher les maisons de prostitution de se reconstituer sous d'autres formes.

Or, si les faits indiqués dans cet article 380quater constituent soit la tenue d'une maison de débauche, soit l'exploitation habituelle de la prostitution d'autrui,

Het 4e van I van artikel 2 van de bovenstaande amendementen komt eveneens overeen met het advies van het vast Comité van den Raad voor wetgeving. Aan de bepalingen die het houden van een huis van ontucht en de daad van souteneur straffen, voegt het een bepaling toe die tegen hem die gewoonlijk, op eenige andere wijze, de ontucht of de prostitutie van een ander persoon geëxploiteerd heeft. Indien er, zoals in de bij het wetsvoorstel gaande toelichting te lezen staat (bladz. 4 van bedoelde toelichting), mag gezegd worden dat dit wetsvoorstel niet om 't even welke koppelarij ten opzichte van meerderjarigen treft, lijkt het evenwel vast te staan dat het er toe strekt elke habituele exploitatie van eens anders ontucht of van eens anders prostitutie te bestraffen.

**

Het II van artikel 2 van de bovenstaande amendementen is nieuw : het beperkt er zich bij de straf die bij artikel 380 van het Strafwetboek is voorzien, te verhogen. Die verhoging van straf is noodzakelijk gemaakt door het nieuw artikel 380bis, dat bij artikel 2 wordt voorgesteld.

**

Het III van artikel 2 van de amendementen heeft ten doel, overeenkomstig de laatste alinea van artikel 2 van het wetsvoorstel, de woorden « door dezelfde middelen », in het thans van kracht zijnde artikel 380ter van het Wethoek van Strafrecht, te doen wegvalLEN.

Het vult bovendien datzelfde artikel 380ter aan door aan de woorden « huis van ontucht » de woorden « of van prostitutie » toe te voegen.

Art. 3.

Artikel 3 van de amendementen stelt voor een artikel 380quater toe te voegen dat, behoudens een verder uit te leggen lichte wijziging, de laatste twee alinea's van artikel 3 van het wetsvoorstel die, volgens dit voorstel, een artikel 380quinquies moesten uitmaken, overneemt.

Maar de bovenstaande amendementen verwerpen gansch het artikel 380quater dat onder artikel 3 van het wetsvoorstel voorkwam.

De redenen waarom dat artikel 380quater verworpen werd zijn de volgende :

Naar de bij het wetsvoorstel gaande toelichting (bladz. 8), moet de bepaling die in artikel 380quater van dat voorstel voorkomt dienen om te beletten dat de huizen van prostitutie onder andere vormen opnieuw zouden tot stand komen.

Welnu, indien de in dit artikel 380quater aangebrachte feiten hetzij het houden van een huis van ontucht, hetzij de habituele exploitatie van eens

trui ou de la débauche d'autrui, le auteurs de pareils faits, leurs coauteurs ou complices tomberont sous le coup de l'article 380bis nouveau proposé par l'article 2 qui, tel qu'il est amendé ci-dessus, punit, outre la tenue d'une maison de débauche, toute exploitation habituelle de la débauche ou prostitution d'autrui.

Dans le cas contraire, les faits indiqués au 380^{quater} de la proposition de loi, débordent, sans nécessité, la matière de l'exploitation de la prostitution ou débauche d'autrui.

Analysons en détail ce 380^{quater} de la proposition de loi :

1e et 2e de l'article 380^{quater} de la proposition de loi :

Comme le dit le Comité permanent du Conseil de législation, les faits prévus sous le 1e du dit 380^{quater} « avoir fourni, en location ou autrement, tout ou partie d'un immeuble destiné à servir de maison de débauche », ou sous le n° 3 : « avoir exploité la débauche en exigeant un prix exagéré de location d'une personne qui s'y livre habituellement » ne constituent, à toute évidence, que des modalités du délit d'exploitation de la débauche ou prostitution d'autrui, ou des actes de participation punissables (*Revue de droit pénal et de criminologie*, 1910, p. 675 et 679).

**

4e de l'article 380^{quater} de la proposition de loi :

Quant au fait prévu sous le 4e du dit 380^{quater}, c'est-à-dire l'acte du logeur qui aura « sciemment favorisé ou facilité la débauche, en recevant chez lui des personnes majeures qui s'y livrent à la prostitution », il n'excède pas les prévisions de l'article 380bis nouveau proposé par l'article 2 tel que les amendements ci-dessus l'ont modifié, à condition, bien entendu, dit le Comité permanent du Conseil de législation, que ce 4e suppose qu'il soit établi que le logeur a voulu la débauche ou prostitution des locataires de passage; si, au contraire, ce texte doit atteindre le fait du logeur, louant aux prostituées comme à tout venant, il paraît déborder le cadre de la proposition de loi, et dépasser la notion de ce qu'elle a à punir.

**

6e et 2e de l'article 380^{quater} de la proposition de loi :

La disposition libellée sub. 6e du dit 380^{quater} prévoit le cas des personnes qui « se livrant habituel-

anders prostitution of eens anders ontucht uitmaken, dan vallen de daders van dergelijke feiten, hun mededaders of hun medeplichtigen onder de toepassing van het nieuw artikel 380bis, voorgesteld bij artikel 2, dat, zoals het hierboven is gewijzigd, benevens het houden van een huis van ontucht, elke habitueele exploitatie van eens anders ontucht of prostitution bestraft.

In het tegenovergestelde geval, gaan de in artikel 380^{quater} van het wetsvoorstel aangeduiden feiten, zonder noodzaak, het gebied van de exploitatie van eens anders prostitution of ontucht uit te buiten.

Wij laten hier een gedetailleerde toelichting van dat artikel 380^{quater} volgen :

1e en 2e van artikel 380^{quater} van het wetsvoorstel :

Zoals het vast Comité van den Raad voor wetgeving het zegt, zijn de onder het 1e van artikel 380^{quater} voorziene feiten, namelijk « wetens en willens, in hunr of anderszins, een woning of een deel er van, bestend om tot huis van ontucht te dienen, te verschaffen » of de feiten die voorzien zijn onder het 3e, namelijk « de ontucht uit te buiten door een overdreven huurprijs te vergen van een persoon die zich gewoonlijk aan de ontucht overgeeft », waarblijkelijk, enkel modaliteiten van het misdrijf dat er in bestaat eens anders ontucht of prostitutie te exploiteren, of daden van strafbare deelneming (*Revue de Droit pénal et de Criminologie*, 1910, bladz. 675 en 679).

**

4e van artikel 380^{quater} van het wetsvoorstel :

Wat het onder het 4e van bedoeld artikel 380^{quater} voorziene feit betreft, namelijk het feit dat een logementhouder « wetens en willens de ontucht bevorderd of vergemakkelijkt door personen die zich aan prostitutie overgeven bij hem thuis toe te laten », dit feit valt niet buiten het toepassingsgebied van het bij artikel 2 voorgestelde nieuw artikel 380bis, zoals het door de bovenstaande amendementen is gewijzigd geworden, op voorwaarde evenwel, zegt het vast Comité van den Raad voor wetgeving, dat dit 4e veronderstelt dat het uitgemaakt is dat de logementhouder de ontucht of de prostitutie van de gaande en komende huurders van kamers gewild heeft; indien, integendeel, deze tekst moet gelden voor het feit dat een logementhouder aan prostituees, evenals aan den eerste den beste, kamers verhuurt, lijkt bij het kader van het wetsvoorstel te buiten te gaan en verder te reiken dan het begrip van hetgeen het ontwerp moet bestraffen.

**

6e en 2e van artikel 380^{quater} van het wetsvoorstel :

De bepaling die voorkomt onder het 6e van bedoeld artikel 380^{quater} staat op « de personen, die zich

lement à la prostitution, auront habité simultanément et sciemment la même maison, de manière à en faire une maison de débauche... »

Si, dit le Comité permanent du Conseil de législation, les personnes ici visées se livrent à la prostitution, sans, pour cela, exploiter la prostitution d'autrui, leur fait n'est pas un délit, suivant les principes directeurs de la proposition de loi, et, dès lors, on ne voit pas à quel titre elles devraient nécessairement, pour ce fait, encourir les peines prévues par les nouvelles dispositions légales, et être expulsées de leur logement, ainsi qu'il est prévu, dans la suite de ce texte, comme mesure accessoire à la condamnation.

Si, au contraire, leur groupement constitue, pour l'une d'elles, un moyen d'exploitation de la prostitution d'autrui, le fait tombe sous l'application des dispositions générales énoncées en l'article 380bis nouveau proposé par l'article 2, amendé ci-dessus par le Gouvernement.

Ces considérations, relatives au 6e du 380*quater* démontrent, en même temps, l'inutilité de la disposition formulée au 2e du même 380*quater* : « Quiconque aura sciemment fourni, en location ou autrement, une habitation simultanée, en la même maison, à deux ou plusieurs personnes qui s'y livrent habituellement à la prostitution, de manière à en faire une maison de débauche ».

Car, ou bien cette disposition incrimine, dans le chef du bailleur, un acte de participation à l'exploitation de la débauche d'autrui, que commettraient ses locataires, et alors elle fait double emploi avec les articles du Code sur la participation aux délit; ou bien elle incrimine la location faite à des prostituées, même sans intention d'exploiter leur débauche, et alors elle s'écarte du principe initial de la proposition de loi.

*
**

5e de l'article 380*quater* de la proposition de loi :

Ce 5e punit « tout tenancier d'un établissement accessible au public, qui aura favorisé la prostitution, en tolérant que des personnes, employées ou non dans son établissement, y provoquent à la débauche ».

Disposition surabondante, dit le Comité permanent du Conseil de législation, si les actes qu'elle veut atteindre sont visés comme constitutifs d'exploitation de la débauche ou prostitution d'autrui.

Et le Comité permanent ajoute : « Si, toutefois, ainsi que la page 10 des développements de la propo-

gewoonlijk aan prostitutie overgevende, gelijktijdig en welens en willens, in eenzelfde huis wonen, op een wijze die er een ontuchthuis van maakt... ».

Indien, zegt het vast Comité van den Raad voor wetgeving, de hier bedoelde personen zich aan prostitutie overgegeven zonder daarom eens anders prostitutie te exploiteeren, is het door hen gepleegde feit geen misdrijf, volgens de leidende beginselen van het wetsvoorstel, en ziet men dan ook niet in op welke gronden zij noodzakelijkerwijze, wegens dat feit, de bij de nieuwe wetsbepalingen voorziene straffen zouden moeten oplopen, en uit hun woning zouden moeten worden gezet, zooals, verder in den tekst, als een bij de veroordeeling horende maatregel wordt voorzien.

Indien, integendeel, het groepeeren van die personen, aan een hunner het middel bezorgt om een anders prostitutie te exploiteeren, dan valt het feit onder de toepassing van de algemeene bepalingen die vervat zijn in het nieuw artikel 380bis dat bij het hierboven door de Regeering geamendeerde artikel 2 is voorgesteld.

Deze in verband met het 6^e van artikel 380*quater* gedane beschouwingen bewijzen terzelfder tijd de nutteloosheid van de bepaling die in het 2^e van hetzelfde artikel 380*quater* is uitgedrukt, en die luidt als volgt : « Al wie, willens en welens, in huur of anderszins, in hetzelfde huis aan twee of meer personen die zich gewoonlijk aan de prostitutie overgeven, op een wijze die er een ontuchthuis van maakt, gelijktijdige inwoning zal verschafft hebben. »

Want of wel legt die bepaling ten laste van den verhuurder een daad van deelneming aan de exploitatie van een anders ontucht die door anderen, namelijk zijn huurders, zou worden bedreven, en in dat geval bestrijkt zij noodeloos hetzelfde gebied als de artikelen van het Wethoek die op de deelneming aan de misdrijven betrekking hebben; of wel maakt zij een misdrijf van het feit kamers te verhuren aan prostituees, zelfs zonder dat het inzicht aanwezig is de ontucht van die vrouwen te exploiteeren, en in dit geval wijkt zij af van het oorspronkelijk door het wetsvoorstel beoogde beginsel.

*
**

5^e van artikel 380*quater* van het wetsvoorstel :

Dit 5e straft « ieder houder van een voor het publiek toegankelijke inrichting, indien hij de prostitutie zal bevorderen door te dulden dat personen, al of niet in zijn inrichting in dienst, er tot ontucht aanzetten ».

Deze bepaling is overbodig, zegt het vast Comité van den Raad voor wetgeving, indien de daden die zij wil treffen, bedoeld zijn als daden die exploitatie van een anders ontucht of prostitutie uitmaken.

En het vast Comité voegt daaraan toe : Indien evenwel, zooals de beschouwingen die op blad-

sition de loi autorise à le croire, cette disposition vise à réprimer ces actes au simple titre des facilités qu'aurait la clientèle des établissements accessibles au public, d'y exercer le *racolage*, cette disposition, elle aussi, s'écarte du principe énoncé au début des développements de la proposition de loi, à savoir que celle-ci ne viserait que des faits caractérisés de proxénétisme. L'on peut, d'ailleurs, se demander s'il n'est pas excessif de punir le tenancier d'un établissement accessible au public, pour y avoir toléré des actes de *provocation*, alors que pareils actes sont difficiles à prévoir et à réprimer sur-le-champ. »

**

Quant au fait même de la *provocation*, dont il vient d'être question, il se rapporte plutôt à l'*alinéa premier du 380 quinquies* nouveau suggéré par l'article 3 de la proposition de loi, et qui punit d'une peine correctionnelle « *quiconque, dans un lieu public, aura, par paroles, gestes ou signes, provoqué, de manière à causer du scandale, à la débauche* ».

L'article 3 des amendements ci-dessus adopte cette disposition en y supprimant les mots « de manière à causer du scandale », pareille condition n'étant exigée, ni par les textes de législation étrangère sur la matière⁽¹⁾, ni par les règlements communaux dont s'inspire cette disposition.

Le règlement de Bruxelles du 9 mars 1931 dit en

⁽²⁾ En France. — L'article 13 du décret du 29 novembre 1939 (*Journal officiel* du 7 déc. 1939) est ainsi conçu : « ... seront punis des peines prévues aux articles 479 et 480 du Code pénal, sauf application s'il y a lieu, de peines plus fortes prévues par les lois en vigueur, ceux qui, par des gestes ou paroles ou par tous autres moyens, procéderaient publiquement ou tenteraient publiquement de procéder au racolage de personnes de l'un ou l'autre sexe en vue de les provoquer à la débauche ».

En Suisse. — Sous le titre de « Contravention de racolage », un projet du Conseil fédéral punissait des arrêts, c'est-à-dire d'une peine de 3 mois au plus « *celui qui, dans un lieu public, aura incité une personne à la débauche par des insistances ou des propositions déshonnêtes* ».

Cette disposition fut ensuite, sans qu'on en trouve le motif dans les travaux préparatoires, limitée au « *professionnel de la prostitution* », et devint l'article 206 du Code pénal suisse du 21 décembre 1937 ainsi conçu : « *Le professionnel de la prostitution qui, publiquement, aura incité une personne à la débauche par des instances (mot substitué à insistances) ou par des propositions déshonnêtes* ».

zijde 10 van de bij het wetsvoorstel gaande toelichtende nota te recht laten veronderstellen, die bepaling er toe strekt die daden tegen te gaan op grond alleen van de faciliteiten verleend aan de cliënteel van de voor het publiek toegankelijke plaatsen om er klanten te ronselen, dan wijkt ook die bepaling af van het beginsel dat bij den aanvang van de bij het wetsvoorstel gaande toelichtende nota is uiteengezet, namelijk dat dit voorstel enkel kennelijke feiten van koppelarij zou beoogen. Overigens kan de vraag worden gesteld of het niet overdreven is den houder van een voor het publiek toegankelijke inrichting te straffen, om te hebben *geduld* dat tot ontucht wordt *aangezet*, terwijl dergelijke daden moeilijk te voorzien zijn en moeilijk terstond tegen te gaan.

**

Wat het zooveen bedoelde feit zelf betreft, namelijk *het aanzetten tot de ontucht*, dit feit valt eerder onder *de eerste alinea van het nieuw artikel 380quinquies* dat bij artikel 3 van het wetsvoorstel wordt voorgesteld, en dat correctionele straf voorziet tegen hem « *die, in een openbare plaats, door woorden, gebaren of teekens, op ergerniswekkende wijze, een persoon tot ontucht aanzet* ».

Artikel 3 van de bovenstaande amendementen neemt die bepaling over, maar laat evenwel de woorden « *op ergerniswekkende wijze* » wegvalLEN, daar dergelijke voorwaarde wordt vereischt noch door de in andere landen hieromtrent geldende wetteksten⁽¹⁾ noch door de gemeentelijke verordeningen waarbij die bepaling aanleunt.

De politieverordening van de stad Brussel dd.

⁽²⁾ In Frankrijk. — Artikel 13 van het decreet van 29 November 1939 (*« Journal officiel »* van 7 Dec. 1939) bepaalt dat « ... behoudens eventuele toepassing van strengere door de geldende wetten voorziene straffen, met de bij de artikelen 479 en 480 van het Strafwetboek zullen worden gestraft zij die, door gebaren of woorden of door gelijke welke andere middelen, personen van het een of het andere geslacht in het openbaar zouden ronselen of pogen te ronselen om ze tot ontucht aan te zetten ».

In Zwitserland. — Onder den titel « *Het ronselen als overtreding* » heeft de Bondsraad een ontwerp ingediend dat met arrest, dit is met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden strafst « *hem die in een openbare plaats iemand tot ontucht heeft aangezet hetzij door dringende verzoeken hetzij door onbetrouwelijke voorstellen* ».

Die bepaling werd nadien, zonder dat uit de voorbereidende werkzaamheden uit te maken is waarom, beperkt tot degenen die van de prostitutie een beroep maken, en is artikel 206 van het Zwitsersch Strafwetboek van 21 December 1937 geworden; zij luidt als volgt : « *Hij die van de prostitutie een beroep maakt en die in het openbaar, iemand tot ontucht aanzet door dringende verzoeken of door onbetrouwelijke voorstellen* ».

effet : « Toute provocation à la débauche est interdite sur la voie publique et dans les lieux publics ».

De même, l'article 755 du règlement d'Anvers du 25 juin 1934 porte interdiction sur la voie publique et dans les lieux accessibles au public, de provoquer de quelque manière que ce soit, à la débauche.

Ces règlements sont pris en vertu de l'article 96 de la loi communale qu'ils invoquent et qui ne donne pouvoir aux autorités communales qu'en ce qui concerne « les personnes et les lieux notoirement livrés à la débauche ».

Mais c'est à toute personne, sans mentionner s'il s'agit ou non de prostituées, que ces règlements interdisent la dite provocation dans les lieux publics. C'est pourquoi, ainsi qu'il ressort de l'arrêt de Cassation du 8 mars 1938 (*Pasicrisie 1938*, p. 81), rendu à propos d'un cas d'application de l'article 755 ci-dessus du règlement d'Anvers, cette disposition réglementaire ne ressortit pas à l'article 96 de la loi communale, mais trouve sa base légale dans d'autres textes qui chargent les Conseils communaux d'assurer la tranquillité et le bon ordre dans les rues, dans les cafés, et, en général, dans les lieux publics. Ces textes sont l'article 50 de la loi du 14 décembre 1789 et l'article 3, 3°, du titre XI du décret des 16-24 août 1790.

Il s'ensuit que, même si on suivait l'article premier de la proposition de loi en tant qu'il abroge sans restriction l'article 96 de la loi communale, les Conseils communaux trouveraient encore, dans les autres dispositions que nous venons de citer, le droit d'interdire le racolage dans les lieux publics.

D'accord avec les auteurs de la proposition de loi, l'article 3 des amendements ci-dessus fait de cette interdiction une disposition générale qui sera insérée dans le Code pénal, comme premier alinéa d'un article 380^{quater} nouveau.

Le second alinéa de cet article 380^{quater} nouveau (art. 3 des amendements ci-dessus) reproduit sans modification le second alinéa de l'article 380^{quinquies} suggéré par l'article 3 de la proposition de loi.

Art. 4 à 6.

Les articles 4 à 6 du texte ci-dessus du Gouvernement ne demandent pas d'éclaircissements. Si le texte du Gouvernement écarte l'article 5 de la proposition de loi qui est relatif à l'institution d'une police féminine, c'est d'accord avec le Comité permanent

9 Maart 1931 zegt inderdaad : « Alle ophitsing tot de ontucht is, op den openbaren weg en in de openbare plaatsen, streng verboden ».

Evenzoo bepaalt artikel 755 van het reglement van de stad Antwerpen dd. 25 Juni 1934 dat het verboden is, op den openbaren weg en in de voor het publiek toegankelijke plaatsen, *op gelijk welke wijze*, tot ontucht aan te zetten.

Die verordeningen werden genomen krachtens artikel 96 van de gemeentewet, naar hetwelk zij verwijzen, en naar luid van hetwelk de gemeentelijke overheden enkel toezicht hebben op de personen die zich kennelijk aan ontucht overleveren en op de plaatsen die kennelijk tot het plegen van ontucht dienen.

Maar dat door die verordeningen gestelde verbod om in de openbare plaatsen tot ontucht aan te zetten, is gericht tot elken persoon, zonder dat die verordeningen vermelden of het al dan niet prostituees geldt. Om die reden is het, zoals blijkt uit het arrest dat door het Hof van Verbreking op 8 Maart 1938 werd gewezen (*Pasicrisie 1938*, bladz. 81) naar aanleiding van een geval van toepassing van bovenstaand artikel 755 van het reglement van Antwerpen, dat die reglementsbeveling niet hoort onder artikel 96 van de gemeentewet, maar haren wettelijken grond vindt in andere teksten die aan de gemeenteraden de opdracht geven te zorgen voor de rust en de goede orde op straat, in de herbergen en, over het algemeen, in de openbare plaatsen. Die teksten zijn artikel 50 van de wet van 14 December 1789 en artikel 3, 3° van titel XI van het decreet van 16-24 Augustus 1790.

Hieruit volgt dat, zelfs indien men vrede nam met artikel 1 van het wetsvoorstel voor zoover dit artikel 96 van de gemeentewet zonder enige beperking doet vervallen, de gemeenteraden nog, op grond van de andere door ons zooeven aangehaalde teksten, het recht zouden hebben om het ronselen in de openbare plaatsen te verbieden.

In overeenkomst met de opvatting van de stellers van het wetsvoorstel, maakt artikel 3 van bovenstaande amendementen van dat verbod een algemene bepaling die, als eerste alinea van een nieuw artikel 380^{quater}, in het Strafwetboek zal worden ingevoegd.

De tweede alinea van dat nieuw artikel 380^{quater} (artikel 3 van de bovenstaande amendementen) neemt zonder een enkele wijziging de tweede alinea van artikel 380^{quinquies} over, die voorkomt in artikel 3 van het wetsvoorstel.

Arts. 4 tot 6.

De artikelen 4 tot 6 van den bovenstaanden tekst der Regeering vergen geen toelichting. Indien de tekst van de Regeering artikel 5 van het wetsvoorstel, dat betrekking heeft op de oprichting van een vrouwelijke politie, laat wegvalen, dan gebeurde dit na

du Conseil de législation et pour les raisons que voici : « La nature des infractions prévues par la proposition de loi, dit le Comité permanent, ne se prête guère aux recherches d'une police féminine. L'idée de l'institution de pareille police soulève des questions nombreuses et délicates intéressant tout le système de l'organisation policière et qui, pour cette raison, ne sauraient guère être examinées qu'à l'occasion de quelque projet tendant à modifier cette organisation même. »

overleg met het vast Comité van den Raad voor wetgeving, en wet om de volgende redenen : « De misdrijven die door het wetsvoorstel zijn voorzien leenen zich, door hun aard zelf, niet al te best tot opsporingen die door vrouwelijke politieambtenaren zouden geleid worden. De oprichting van een dergelijke politie brengt talrijke en kiesche vraagstukken naar voren, welke met het geheele stelsel van de politieënlele inrichting verband houden en welke, om die reden, slechts naar aanleiding van een ontwerp tot wijziging van die inrichting zelf onder de oogen zouden kunnen worden genomen. »